

СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ НЕЙРОЦИТІВ КОРИ МОЗОЧКА ЧЕРЕЗ 14 ДІБ ПІСЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТЕРМІЧНОЇ ТРАВМИ

Дослідження субмікроскопічного стану структурних компонентів кори мозочка при тяжких термічних травмах є актуальним завданням теоретичної та практичної медицини.

Метою роботи було встановлення субмікроскопічних змін нейроцитів кори мозочка в стадії пізньої токсемії після експериментальної термічної травми.

Матеріали та методи. Опік III ступеня на 20 % поверхні тіла наносили мідними пластинами при $t = 97-100\text{ }^{\circ}\text{C}$ на епільовану поверхню шкіри спини тварини протягом 10 секунд під тіопентал-натрієвим наркозом. Матеріал органу забирали від 15 статевозрілих білих щурів-самців. Для ультраструктурних досліджень забирали маленькі шматочки мозочка, а їх обробку здійснювали згідно загальноприйнятої методики. Ультратонкі зрізи контрастували ураніацетатом та цитратом свинцю за Рейнольдсом і вивчали в електронному мікроскопі ПЕМ – 125К.

Проведені електронномікроскопічні дослідження кори мозочка після нанесення термічної травми встановили, що на 14 добу експерименту виявляються значні ультраструктурні зміни у нейроцитів усіх шарів. Ядра нейронів молекулярного шару мають змінену форму, їх нейроплазма просвітлена.

Характерним для клітин Пуркінє гангліонарного шару є електроннопрозора нейроплазма і деструкція органел. Ядра набувають неправильної форми, значно збільшені. Ядерна оболонка потовщена, нечітко контурована, утворює інвагінації.

У каріоплазмі переважає гетерохроматин, що має маргінальне розташування. Виявляються нерівномірно потовщені каналці гранулярної еноплазматичної сітки і цистерни комплексу Гольджі, мало рибосом і полісом.

Пошкодження мітохондрій характеризується зміною форми, значним просвітленням матриксу, редукцією крист. Нейрони зернистого шару також зазнають пошкодження. Форма клітин змінена. Ядра неправильної форми, осміофільні, ущільнені, відсутні ядерця.

Висновки. Таким чином, проведені субмікроскопічні дослідження нейроцитів кори мозочка експериментальних тварин за умов змодельованої термічної травми встановили значні деструктивно-дегенеративні зміни нейронів усіх шарів кори мозочка.